



**Martin Selner**

# UPROSTŘED

román

# Uprostřed

Vyšlo také v tištěné verzi

**Pa  
se  
ka**

**Martin Selner**

**Uprostřed – e-kniha**  
Copyright © Paseka, 2022

Všechna práva vyhrazena.  
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována  
bez písemného souhlasu majitelů práv.

**Pa  
se  
Ka**

**|||||** pasparta



UPROSTRED



Martin Selner

UPROSTKED

Paseka & Paspata

UPROSTRED

Copyright © Martin Selner, 2022

ISBN 978-80-7637-326-6 (Paseka)

ISBN 978-80-88429-45-6 (Pasparta)

ISBN ePUB: 978-80-7637-377-8

ISBN MOBI (Kindle): 978-80-7637-378-5

ISBN PDF: 978-80-7637-377-8



Následující příběh se nikdy nestal...  
přesto je mi něčím blízký.





## VYNECHANÉ SCÉNY I

Pátek večer, sraz máme v našem oblíbeném baru. Kdysi to byl jen můj oblíbený bar. Pak místo, kde jsme se pravidelně scházeli. Později náš oblíbený bar, až se z něho nakonec mělo stát místo, kterému se budu raději vyhýbat. S bary je to totiž jako s lidmi – dříve nebo později musíte zaplatit.

Přátelé mi říkají, že mám problémy s dochvilností. Někteří k tomu přidávají i alkohol. Kamarádka psycholožka mě označila za pasivně agresivního jedince. Já si to ale nemyslím. Je mi prostě jen jedno, jestli přijdu včas nebo jestli si dám o skleničku víc. Aktivní lempl se zájmem ve víně by byl asi trefnější termín.

Takže teď jdu pozdě. Čeká na mě před vchodem v dlouhém černém kabátu. Sluší jí to. Dlouhé tmavé vlasy má pečlivě vyžehlené, protože ví, že to tak mám rád. Naštěstí neprší, a tak to účes nezničí. Pečlivě nalíčené řasy, červená rtěnka... Nic neponechala náhodě. A voněla. To jsem na ní miloval asi nejvíc. Voněla sladce. Myslím, že právě tak na lidi působí – sladce a zároveň sexy. Vždycky mi připomínala Monicu Bellucci. Miluju Monicu Bellucci. Vedle ní jsem si nepřipadal jako Martin, ale jako někdo, s kým chodí Monica Bellucci.

Časem mi pak bude dělat největší problém zapomenout její vůni. Když potkám někoho, kdo používá stejný parfém, bude se mi svírat žaludek.

Políbí mě na tvář a vzápětí mi starostlivě utře stopy rtěnky. „Nečekáš na mě dlouho?“ zeptám se zbytečně. Vždycky chodila o něco dřív, ať už šla kamkoliv. I když čekala na mě a věděla, že já včas rozhodně nepřijdu. Dokonce i hodinky si nařizovala o pět minut napřed. Nechtěla na sebe nechat čekat. A jak to vím? Protože jsem s ní chodil. Teď už spolu jenom spíme.

„Jen chvilku, to je dobrý,“ odpoví.

Ano, jsme přátelé, co spolu občas stráví noc. Dle encyklopedie, tedy internetu, je přátelství vztah spojující dvě nebo více osob na základě vzájemných sympatií, které nemají sexuální charakter. No, a my jsme přátelé s charakterem.

„Vypadáš úžasně,“ neskrývám obdiv. „Sluší ti to snad ještě víc než kdy jindy.“

„Děkuju,“ odpoví a usměje se, sklopí oči, dokonce se trochu začervená. Ale nezdá se, že by ji můj kompliment nějak zvlášť potěšil, spíš jako by ji přivedl do rozpaků. Už je prostě taková, málo si věří. Vlastně se mi tahle část její osobnosti líbí, vzbuzuje ve mně ochranné pocity.

Zavěsí se do mě a vejdemo. Personál nás zdraví jako pravidelné hosty, kterými taky jsme. Vidím na Veronice, že se jí ta pozornost líbí. Jsem pyšný.

Veroniku jsem poznal zhruba ve stejnou dobu jako Michala. Michal byl autista. Dle encyklopedie jsem byl jeho asistent.



# 1.

„Ahoj,“ pozdravil mě Michal jedno dubnové ráno a zvedl ruku. Lidé, kteří nebývají ve svém životě vyslyšeni, mají často potřebu doprovázet slova gesty, upozornit na sebe. „Máš nějaký letáky?“ zeptal se.

„Ahoj, nemám,“ odpověděl jsem. „Já jsem Martin,“ představil jsem se, ačkoli jsme spolu už mluvili, když si to tady byl prohlídnout.

„Aha, dobře,“ zareagoval, a aniž se svlékl, prošel kolem mě do společenské místnosti za ostatními klienty.

Jeho mamka se na mě omluvně podívala. Netušil jsem, za co se omlouvá. Jestli za to, že se jí narodil syn s autismem, za to, že nepřinesla žádný letáky, nebo že se rozhodla svého čtrnáctiletého syna umístit do týdenního stacionáře a bude se s ním vídat už jen o víkendech.

Nebrečela jako většina rodičů, kteří došli k rozhodnutí, že už na to prostě nemají. Byla s tím smířená. Jen se bála odsouzení. Protože co si tak lidi asi pomyslí o někom, kdo strčí své dítě někam do ústavu? Takhle se matka přece nechová. Má své dítě bránit do roztrhání těla stejně jako lvice v dokumentech na Animal Planet.

Možná že kdyby existovalo více dokumentů o tom, jak moc je náročná péče o člověka s autismem, dívali bychom se na celou situaci jinak. V televizi ale pořád ještě vedou lvice. A pořady o vaření.

„Míšo!“ zavolala na něj. „Vrať se a pojď se převlíknout.“

Michal se vrátil, pověsil si bundu na věšák a přezul se. Pod bundou měl už jen triko s krátkým rukávem.

Při tom pohledu se mi vybavil první rozhovor s jeho mamkou. Popisovala mi, že už nemůže nosit trička s krátkým rukávem. Vyhrnula si tenkrát rukáv od svetru. Celé předloktí měla poseté modřinami a škrábanici od svého jediného syna. Ten se ji pokusil udeřit pokaždé, když mu něco nedovolila. Někdy ji pokousal. Otec od rodiny odešel. To muselo bolet taky, jen to nebylo vidět na ruce.

Otcům se postižené děti opouštějí snadněji. Občas díky práci přemýšlím, jestli bych se neměl stydět za to, že jsem muž.

Michal opět zmizel. Mamka mezitím na chodbě otevřela cestovní tašku s oblečením a nějakou hygienou. Zběžně se taškou prohrabovala a nahlas přemýšlela, jestli to oblečení bude stačit. Prostě prožívala náročnou chvíli a snažila se s ní vypořádat stejně jako většina z nás – najednou začneme dělat zbytečné věci. Podle mě byla ta taška bezchybně zabalená už několik dní.

„Bude,“ odpověděl jsem. „A kdyžtak mu tady něco půjčíme. Nebojte se.“

„Jé, to byste byli moc hodní,“ řekla a já slyšel v jejím hlasu úlevu.

„Tak v pátek,“ rozhodl jsem se to neprotahovat.

„Tak v pátek.“

Než odešla, šla se podívat za Michalem. Chtěla se rozloučit. Našla ho u stolu cupovat leták Lidlu. Všude na zemi se válely kousky Italského týdne. Nevím, kde ten leták

sebral. Patrně ho přitáhla některá z mých kolegyň. Vypadal spokojeně. Žádný pláč, žádné otázky, kdy pojedou domů nebo kdy se opět uvidí s mámou.

„Tak ahoj, Míšo,“ řekla.

„Ahoj,“ odpověděl a ani se na ni nepodíval. Jen dál trhal letáky.

Michalovi jsem do očí neviděl, jeho mamce ano. Kromě letáků se na zemi válelo i její srdce.

Je deset večer. I když mi na stěně visí hodiny, čas zjišťuju jen z mobilu. Hodiny se před pár týdny zastavily, vybitá baterka. Konkrétně dvě tužkové baterie AA. Mohl bych si pořídit nové. Ale když stojím v supermarketu u kasy a dívám se na ty baterky, které moje hodiny potřebují k životu, nejsem schopný se pro ně natáhnout a koupit si je. A tak hodiny zůstávají pořád bez života. Občas si připadám jako ony.

Ročetl jsem thriller o sériovém vrahovi. Většinou čtu právě takové věci – thrillery, horory nebo knihy, jejichž autoři věří jen v zánik lidstva. Dělá mi to dobře. Žádná krásná literatura, žádný Robert Fulghum, co kolem sebe trouse lásku a jednu moudrost za druhou.

Myslím, že to je částečně tím, jak se celý den starám o lidi s autismem a páchám „dobro“. Mám pak potřebu to vyvážit. I dobro umí být agresivní, stejně jako štěstí nebo rakovina.

Po ruce mám skleničku vína, ticho rozráží gramofonová deska. Nedávno jsem si koupil gramofon ve vintage stylu. Jednak se mi líbí ten zvuk desek a jednak mi to přijde cool.

Právě kolem desáté začíná Veronika psát. Včera mi poprvé poslala fotku v košilce, ve které usínala. Nebo to alespoň tvrdila. Slíbila, že když budu hodný, dneska mi zase něco pošle.

Sice nevím, jak vypadá hodný třicátník, ale doufám, že jsem úkol splnil. Seznámili jsme se přes Instagram před dvěma týdny. Jak jinak, dneska a v tomhle věku. Včera jsme odstartovali třetí fázi.

Ta první spočívá ve vzájemném lajkování fotek. Ve druhé si začnete psát a ta třetí odstartovala včera večer. Fotkou z postele.

Nemám ponětí, čím jsem na ni udělal dojem a jak mě vůbec našla. Bydlí na kraji Prahy, takže jí možná okouzlo, že já, na rozdíl od ní, žiju přímo v Praze. Víím, co se říká, Praha končí tam, kde končí metro. Ale Černý Most? Jako vážně?

Černý Most o vás říká, že jste se rozhodli žít v nákupním centru nebo v autobuse, protože nic jiného tam není.

Většinou se ozvala jako první a začínala stejně:

„Spíš?“

„Ne,“ odpověděl jsem taky většinou stejně. Chodím spát až kolem půlnoci.

Zpravidla jsme si chvíli nezávazně psali a pak si popřáli dobrou noc. Ale teď už jsme ve třetí fázi. Takže se mi na konci chtělo ještě dodat, že jak debil čekám na tu fotku, ale to bych musel mít v sobě trochu víc vína.

Po celkem nudné konverzaci o ničem přišla otázka: „A byls dneska hodnej?“

„Jo, byl.“

„Tak dobře.“

Následovala krátká pauza, kterou přerušila zpráva s fotkou. Červenou košilku vystřídala černá. „Nech si o mně něco zdát, pus,“ dodala.

„Teď už to ani jinak nejde,“ napsal jsem a popřál jí dobrou noc.

Vrátil jsem se ke knize a vínu. U třetí vraždy a druhé skleničky jsem to vzdal a šel si taky lehnout. O Veronice se mi nezdálo.



# 2.

Pracuju v týdenním stacionáři, který se specializuje na lidi s poruchou autistického spektra. Stacionář vypadá jako obyčejná ošuntělá vilka v klidné čtvrti, která by bez našich autistů mohla být ještě klidnější.

Máme patnáct míst, takže jsme docela komunitní zařízení. Asi polovina klientů ve stacionáři je školou povinná. Ano, i autisté se můžou vzdělávat. Ráno se nasnídají a odvezeme je do školy. Druhá půlka zůstane ve vilce a snaží se zdokonalit třeba v sebeobsluze, vaření nebo ve skládání puzzle.

Jsou tu jen dvě dívky, zbytek jsou chlapci. Autismus statisticky postihuje spíše chlapce. Přijímáme klienty od šesti do pětadesáti let. Ale nikdo tu není tak mladý ani tak starý. Týdenní stacionář je něco jako autistický internát. A poslali byste snad šestileté dítě na intr?

Ne, nemám v práci geniálního klienta s výjimečnými matematickými schopnostmi ani tu není nikdo vyloženě agresivní, i když se sem tam nějaký incident přihodí.

Starám se třeba o kluka, který vypadá skoro normálně. Některé dívky by řekly, že je dokonce pohledný. Ale kvůli